

ÇOCUK POLİTİKALARI REFORMU

GELECEK MODELİ

TÜRKİYE'DE ÇOCUK KORUMA SİSTEMİNİN GENEL DURUMU

NEDEN İHTİYACIMIZ VAR?

- ASHB bakanlar ve yönetici kadrolarının nitelikli deneyimlerinin ve çocuk hakları perspektifine sahip olmaması
- Bakanlık teşkilat yapısı içinde çocukların sorunlarını fark eden, izleme ve müdahale etme işlevi gören yapıların yetersizliği
- Koruyucu-destekleyici tedbirleri içeren bir müdahale sistemi kurulamaması
- Sistemin özel gereksinimi olan çocuklara odaklanıp genel olarak çocuk refahına odaklanmaması

TÜRKİYE'DE ÇOCUK KORUMA SİSTEMİNİN GENEL DURUMU

NEDEN İHTİYACIMIZ VAR?

- Çocukların sorunlarına yoksulluk temelli yaklaşılarak, sosyal yardımların öne çıkması
- Birbirinden kopuk, dağınık ve parçalı hizmetlerin bütünleştirilememesi
- Riskleri fark etme ve önleme mekanizmaları bulunmadığından, sorun çıktıktan sonra çözüm üretme anlayışıyla hizmet
- Çocuğa karşı şiddeti önlemeye yönelik ulusal eylem planının olmaması

TEMEL İLKELER

- 1. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Çocuğun Yüksek Yararı İlkesi**
- 2. Hak Temelli Yaklaşım**
- 3. Ana Akımlaştırma**
- 4. Katılım Hakkı**

1. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ VE ÇOCUĞUN YÜKSEK YARARI İLKESİ

Sözleşmeye göre çocuğun yüksek yararı;

- Temel bir haktır
- Yorumlara ışık tutacak bir ışık ilkesidir
- Bir usul kuralıdır

2. HAK TEMELLİ YAKLAŞIM

- Çocukların haklarını öğrenmeleri, bu hakları talep edebilmeleri ve kendilerini gerçekleştirebilmeleri konusunda çocukları güçlendirmek ve desteklemektir.
- Çocukları, içinde buldukları ilişkiler (aile, arkadaş, çevre, toplum) içinde değerlendirmektir.
- Ebeveynleri, bakım verenleri ve tüm yetişkinleri çocuk hakları konusunda güçlendirmektir.
- Çocuk hakları çalışmalarını yapmaları için sivil toplumu güçlendirmektir.

3. ANA AKIMLAŞTIRMA

- Çocuk haklarının tüm politika, eylem ve programlara sistematik bir şekilde dahil edilmesidir
- Beslenme, sağlık, eğitim gibi sadece geleneksel çocuk odaklı sektörlerin değil enerji, tarım, ulaőtırma, ticaret, yatırım, kalkınma, altyapı, iklim deđiŐikliđi ve çevre gibi bütün sektörlerle, program ve uygulamalara çocuk haklarının dahil edilmesidir.

4. KATILIM HAKKI

Çocukların yaşlarına ve olgunluk düzeylerine uygun olarak;

- Karar süreçlerinde etkili olarak yer alması
- Uygulama ve değerlendirme süreçlerine etkin müdahalelerde bulunması
- Sonuç olarak kamu yaşamının bir parçası olmalarıdır

KATILIMIN FAYDALARI

- Çocuklar için üretilen politika ve hizmetlerin ihtiyaca uygun olmasını sağlar
- Sivil sorumluluk duygusunu aşılar
- Yetişkin kararlarının pasif alıcıları olmaktan çıkarlar
- Toplumu şekillendiren hak sahibi bireylere dönüşürler

KATILIMIN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

- Çocukların henüz yeterince büyümemiş
- Korunmaya muhtaç
- Tamamlanmamış kişiler olarak görülmesi

KATILIM HAKKINA İLİŞKİN YAKLAŞIMIMIZ

- **Katılım ailede başlar.** Ailelere ve topluma katılım hakkının önemini içeren eğitim ve bilinçlendirme programları hazırlanacaktır
- **Okulda katılım.** Müfredat ve okulun kültürü çocukların aktif katılım ve yurttaşlık becerilerini kazanacağı, kapasite ve sorumluluklarını geliştirecekleri en önemli kurumdur. Okuldaki karar ve uygulamalara çocukların katılımı sağlanacak, çocuk hakları müfredatın bir parçası haline getirilecektir
- **Yerel yönetimlerde çocuk katılımı sağlanacak,** kendi konseylerini seçtikleri yapılar ve etkinlikler teşvik edilecektir.
- Katılımcılık geçici değil bir süreç olarak ele alınacaktır.

KATILIM HAKKINA İLİŞKİN YAKLAŞIMIMIZ

- Katılımcılığa ilişkin yasal güvenceler getirilecektir
- Çocuk dostu şikayet araçları ile etkili hak arama yolları sağlanacaktır
- Öğretmenler, avukatlar, hakimler, polisler, bakımevi personeli, toplum bakımevleri, cezaevi yetkilileri, sağlık hizmetleri personeli, medya mensupları gibi ilgililerin düşünsel kapasiteleri arttırılacaktır
- Çocukların ve gençlerin yönettiği sivil toplum kuruluşlarının oluşması yönünde desteklerde bulunacaktır
- Web siteleri, internet uygulamaları ve oyunları, yayınlar ve diğer çocuk dostu araçlardan da yararlanılacaktır.

YENİDEN YAPILANDIRILMIŞ ÇOCUK KORUMA MODELİ

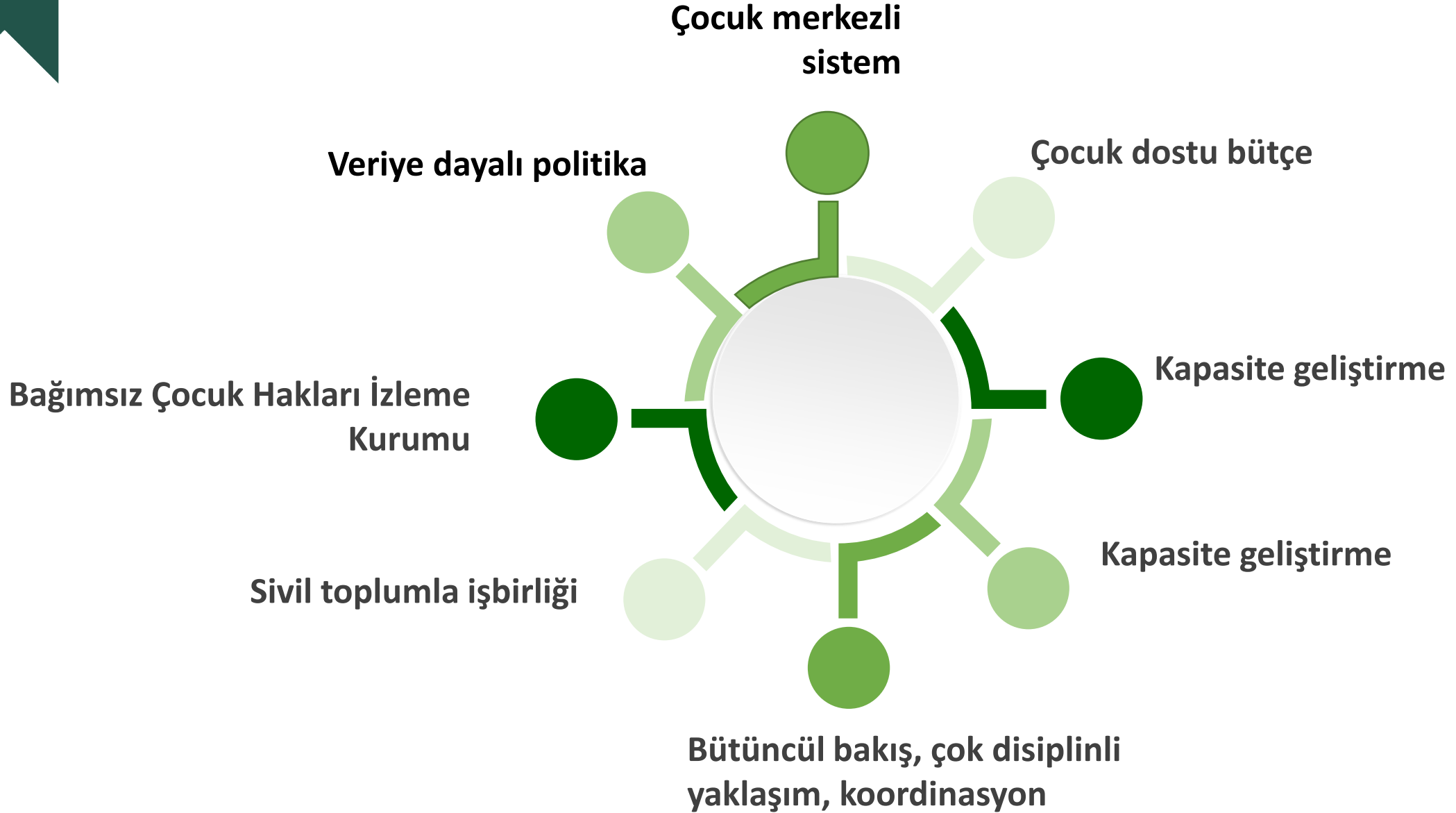
Doğru yapılandırılmış bir çocuk koruma sisteminin iki temel amacı;

- Korunma ihtiyacı olan çocuklara gerekli hizmetlerin doğru zamanda ve eksiksiz sunulması
- Bütün çocukların potansiyellerini gerçekleştirebilmeleri için gerekli hizmetleri almaları, güvenli bir sosyal çevrede büyümelerinin sağlanması

Doğru kurgulanmış bir çocuk koruma sistemi, zor durumlarla başa çıkabilmeleri için;

- Çocukların ve ailelerin elinden tutar, rehberlik yapar
- Sivil toplumu, halkı bu çabaya dahil eder
- Riskleri erken fark eden önleme ve etkili müdahale mekanizması kurar

YENİDEN YAPILANDIRILMIŞ ÇOCUK KORUMA MODELİ

II. YAPISAL VE ZİHİNSEL REFORM: ÇOCUK MERKEZLİ SİSTEM

- 1. Çocuk Merkezli Bir Sistem İnşa Edilecektir**
- 2. Ortak Veri Tabanı Oluşturulacak ve İstatistiklerde Şeffaflık Sağlanacaktır**
- 3. Hizmetlerde Bütüncüllük, Eşgüdüm ve Koordinasyon**
- 4. Erken Uyarı Sistemine İlişkin Yapılacaklar**
- 5. Bağımsız Çocuk Hakları İzleme Kurumu Kurulacaktır**
- 6. Çocuk Dostu Bütçe Hazırlanacaktır**
- 7. Sivil Toplum Kuruluşlarıyla İşbirliği Sağlanacaktır**
- 8. Kapasite Geliştirilecektir**

1. ÇOCUK MERKEZLİ BİR SİSTEM İNŞA EDİLECEKTİR

Dolayısıyla çocuk koruma sisteminde yapılacak yeniden yapılandırmaya ilişkin düzenlemelerle;

- Çocuğun üstün yararını merkezde tutan
- Çocuğu içinde bulunduğu çevre ile birlikte ele alan
- Koruyucu, önleyici işlevsel bir sosyal hizmet modelini barındıran
- Erken müdahaleyi esas alan
- Disiplinlerarası ekiplerle (sosyal hizmet uzmanı, klinik terapist, sağlık çalışanı, öğretmen, hukukçu vb.) ve bütüncül

bir yaklaşımla yeniden yapılandırılacaktır.

YAPISAL VE ZİHİNSEL REFORM: ÇOCUK MERKEZLİ SİSTEM

2. ORTAK VERİ TABANI OLUŞTURULACAK VE İSTATİSTİKLERDE ŞEFFAFLIK SAĞLANACAKTIR

- Ortak ver tabanı oluşturulacaktır
- Güvenli ve şeffaf bir şekilde veri paylaşımı yapılacaktır

3. HİZMETLERDE BÜTÜNCÜLLÜK, EŞGÜDÜM VE KOORDİNASYON

- **Çocuk, Genç ve Aile Sosyal Hizmeti Komisyonları** kurulacaktır
- Aile hekimliği modeline benzer yapılanmaya gidilecektir
- Dağınık ve etkisiz hizmetler koordineli, etkili ve verimli hale getirilecektir
- Farklı disiplinlerin bir araya geldiği ekipler ile çocukların ve ailelerin sorunlarına bütüncül yaklaşılacaktır
- Komisyon, ihtiyaca ve bölgesel sorunlara göre değişen sayı ve yapıda olacaktır
- Meslek elemanlarının görevlerinde süreklilik sağlanacaktır

4. ERKEN UYARI SİSTEMİNE İLİŞKİN YAPILACAKLAR

- Kurulacak olan **Çocuk, Genç ve Aile Sosyal Hizmeti Komisyonları** erken müdahale kapsamında önemli bir boşluğu dolduracaktır
- **Toplum temelli hizmet veren kuruluşlar hayata geçirilecektir**
- **Çocuklara özgü acil yardım hattı kurulacaktır**
- **Bildirim yükümlülüğü yeniden düzenlenecektir**

5. BAĞIMSIZ 'ÇOCUK HAKLARI İZLEME KURUMU' KURULACAKTIR

Çocuk Haklarını İzleme Kurumu'nun optimum bağımsızlığını sağlayabilmek için;

- Mali ve idari özerkliğe sahip olacaktır
- Kurum üyeleri, en fazla bir dönem görev yapabilecek ve görev süreleri 6 yıl ile sınırlı olacaktır
- Yasa ile kapsamlı yetki verilecektir: çocuk hakları ihlallerini araştırma ve genel soruşturma yapma yetkisini, belgelere erişim yetkisini, delil gösterilmesini isteme yetkisini, kamu kurumlarına ve özel kurumlarda inceleme yapma yetkisini içerecektir.
- Her yıl kamuoyuna rapor sunacak, parlamentoya hesap verme zorunluluğu getirilecektir.

YAPISAL VE ZİHİNSEL REFORM: ÇOCUK MERKEZLİ SİSTEM

KURULUN YAPISI

- Kurul biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere dokuz üyeden oluşur.
- Üyeler, siyasi parti gruplarının meclisteki milletvekili sayısı oranında kendilerine düşecek üye sayısının üçer katı olarak belirlenecek adaylar arasından her bir kontenjan için ayrı ayrı olmak üzere doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir.
- Kurul üyelerinin en az ikisi çocuk hakları alanında faaliyet gösteren sivil toplum örgütü üyelerinden, ikisi akademisyenlerden seçilir.
- Yüksek ahlak sahibi, mümkünse çocuk, çocuk hakları Kurul üyeleri bir dönem ve altı yıl görev yapmak üzere seçilirler.
- Kurulun ilk oluşumunda seçilen üyelerin, beşinin görev süresi dört yıl olarak belirlenerek Kurulda değişim ve süreklilik sağlanmış olacaktır.

6. ÇOCUK DOSTU BÜTÇE HAZIRLANACAKTIR

- Çocuk dostu bütçe daha adil bir bütçedir
- Kamu harcamalarının çocuklara harcanan payı belirlenecektir
- Bu kaynakların etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak için bütçe analizleri yapılacaktır
- Çocuklara ve gençlere yapılan yatırımın, onların sayı ve ihtiyaçlarıyla orantılı olması sağlanacaktır

7. SİVİL TOPLUM KURULUŞLARIYLA İŞBİRLİĞİ SAĞLANACAKTIR

- STK'ların özerkliğine saygı göstererek onlarla **işbirliğini zorunlu kılan düzenlemeler** yapılacaktır
- Oluşturulacak politika, eylem planı oluşturulması sürecine katılımları zorunlu kılınacaktır

8. KAPASİTE GELİŞTİRİLECEKTİR

- Hizmet verenlerin ve hizmetin değerlendirilme ve denetlemesini yapacak Süpervizyon sistemi kurulacaktır
- Hizmet verenlerin görev tanımları net olarak tanımlanacak, ekip çalışması aktif hale getirilecektir
- Hizmet verenlerin özlük hakları ve çalışma saatleri çocukların yararına olacak şekilde iyileştirilecek
- Zorunlu haller dışında görev değişiklikleri yapılmayacaktır
- Tüm kurum ve kuruluşlarda görev tanımları yapılacak, net bir şekilde belirlenecek, ortak ulusal hizmet standart ve kurallar oluşturulacaktır

III. ÇOCUK KORUMA MODELİ

1. Çocuk Bakım Kurumları / Aile Ortamı ve Alternatif Bakım
2. Çocuk Yoksulluğunun Etkileri
3. Çocuğa Karşı Şiddetin Türleri
4. Çocuk Dostu Adalet
5. Çocuk İşçiliği ile Mücadele
6. Medyada Çocuk Hakları

1.Aile Ortamı ve Alternatif Bakım

9.6 Çocuk bakımına yönelik hizmetler, 2017-2021 Services oriented to child care, 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Kuruluş bakımı altında bulunan çocuk sayısı Number of children in institutional care	14 189	14 214	13 867	13 524	13 302
Koruma altına alınmadan aile yanında destek verilen çocuk sayısı Number of children supported within the family without protection	104 729	119 537	125 258	126 508	137 863
Aileye döndürülen çocuk sayısı Number of children returned to family	2 161	5 501	5 747	5 623	4 844
Evlâd edindirilen çocuk sayısı Number of children adopted	817	638	585	493	495
Koruyucu aile yanında bakımı sağlanan çocuk sayısı Number of children with foster parents	5 642	6 468	7 259	7 864	8 459
Koruyucu aile sayısı Number of foster families	4 654	5 289	5 967	6 481	6 978
Özel kreş ve gündüz bakım evlerinde ücretsiz bakılan çocuk sayısı Number of children attending private creches and day care centres free of charge	2 400	2 760	3 300	2 663	2 775

TÜİK, İstatistiklerle Çocuk, 2021
Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB),
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2017-2021

Not. Bilgiler 31 Aralık tarihine göredir.

TurkStat, Statistics on Child, 2021
Source: Ministry of Family and Social Services
(MFSS), Directorate General of Child Services
Services, 2017-2021

Note: Data are given as at 31 December.

1. ÇOCUK BAKIM KURUMLARI

- Kurumlarda bakım veren personelin **niteliği ve niceliğinde** iyileştirmeler yapılacaktır
- Kurumların **bağımsız denetçiler** tarafından denetlenmesi sağlanacaktır
- Bütün bakım kuruluşlarında “**hizmet alan çocuklara her ne gerekçe ile olursa olsun ve her kim tarafından olursa olsun şiddet uygulanmasının yasak olduğu**” ibaresinin, çocukların görebilecekleri ortamlarda bulunması sağlanacaktır
- Aile temelli hizmetler yaygınlaştırılacak ve çocuk evlerinin sayısı artırılacaktır
- Kardeşlerin ayrılması engellenecektir
- Kardeşler için koruyucu bakım modeli hayata geçirilecektir

AİLE ORTAMI VE ALTERNATİF BAKIM

Çocukların bakım verenlerle temasının yetersiz olması, bakım veren personelde değişiklik, sevgi ve şefkat eksikliği gibi nedenler çocuklarda güvenli bağlanmayı engellemekte, aidiyet duygusu gelişmemekte, değersizlik duygusunu tetiklemektedir. Bu nedenle **aile temelli bakım yöntemi olan koruyucu ailelik modelinin güçlendirilmeye ve yaygınlaştırılmaya ihtiyacı vardır.**

- Koruyucu ailelik ve evlat edindirme modellerinin bilinmesi ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır
- Koruyucu aile ve evlat edindirme işlemlerinin kolaylaştırılması ve hızlandırılması için gerekli alt yapı güçlendirilecektir

AİLE ORTAMI VE ALTERNATİF BAKIM

- Koruyucu aile ve evlat edindirme sürecini yürüten sosyal çalışmacıların hizmet içi eğitimlerle nitelikleri ve yetkinlikleri yükseltilecektir
- Engelli çocuklara, üç yaşından büyük çocuklara ve erkek çocuklara yönelik başvuruları özendirerek bilinçlendirme programları yapılacaktır
- Engelli çocuklara, üç yaşından büyük çocuklara ve erkek çocuklara Uzman Koruyucu Ailelik modeli hayata geçirilecektir

2. ÇOCUK YOKSULLUĞUNUN ETKİLERİ

- AİLE İÇİ STRES-İLGİ EKSİKLİĞİ- DUYGUSAL DOYUMSUZLUK – SOSYAL DIŞLANMA
- KÖTÜ BESLENMEDEN KAYNAKLI SAĞLIK SORUNLARI
- EĞİTİMDEN KOPMA – DÜŞÜK AKADEMİK BAŞARI
- ÇOCUK İŞÇİLİĞİ

YOKSULLUK DÖNGÜSÜ

ÇOCUK KORUMA MODELİ

- Bütün okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine bir öğün yemek verilecektir
- Sosyal Hizmet Komisyonları aracılığı ile ihtiyacı olan ailelerin giyim ve ayakkabı ihtiyaçları karşılanacaktır
- İlçe ölçeğinde çocuk yoksulluk haritaları çıkartılarak, ihtiyacı olan ailelerdeki çocukların günlük protein ihtiyacını karşılayacak şekilde beslenme yardımı yapılacaktır
- Yoksul ailelerin çocuklarının eğitimlerine devam edebilmeleri için düzenli eğitim yardımı yapılacaktır
- Bütçeden eğitime ayrılan pay miktarı arttırılacaktır

3. ÇOCUĞA KARŞI ŞİDDETİN TÜRLERİ

- Fiziksel, duygusal, sosyal, eğitim ve güvenlik gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmasındaki yetersizlikler
- Fiziksel güç kullanımı
- Çocuğun ruh sağlığını ve gelişimini olumsuz etkileyen aşağılama, suçlama, kötü hissettirmeye yönelik duygusal istismar
- Cinsel istismar ve istismarın gizliliği

3. ÇOCUĞA KARŞI ŞİDDETE ÇÖZÜMLER

- Cinsel istismarın gizli kalmasını önlemek için yaş ve olgunluk düzeylerine göre merak uyandırmayacak şekilde, profesyoneller tarafından çocuklara yönelik farkındalık eğitimleri yaygınlaştırılacaktır
- Fiziksel ve duygusal istismarı ve gizli kalmasını önlemek için özellikle ebeveynler, öğretmenler ve bakım verenlere yönelik şiddet içermeyen pozitif disiplin ve pozitif ebeveynlik uygulamalarına dair eğitim ve bilgilendirme program ve kampanyaları yapılacaktır
- Kuracağımız *Çocuk Genç ve Aile Sosyal Hizmet Komisyonları* ile *Önleyicisi Sosyal Hizmet Uygulaması* kapsamında risk grubundaki çocuklar tespit ve takip edilecektir
- Ebeveyn ve bakım verenlerin çocuk yetiştirme hakkındaki gelişimi desteklenecektir

3. ÇOCUĞA KARŞI ŞİDDETE ÇÖZÜMLER

- Cinsel istismar dahil çocukları, şiddetin her türünden korumak için sadece çocuklar ve ailelerle çalışmak yeterli olmadığından çok disiplinli araştırmalar yapılarak toplumsal bilinçlendirme ve farkındalık sağlanacaktır
- Çocuklarla temas eden ya da etme ihtimali olan bütün lisans programlarında müfredata, çocuk ihmali ve istismarı ile ilgili içerikler eklenecektir
- Çocuklarla temas eden meslek görevlilerinin sayı ve yetkinlikleri arttırılacaktır
- Çok disiplinli takım yaklaşımı ve vaka yönetim prosedürü uygulanacaktır
- Cinsel istismar suçluları kayıt altına alınarak, çocuk ile yakın temasının olduğu görevleri yürütmesi engellenec
bunların uzun süreli takip ve tedavisi sağlanacaktır

3. ÇOCUĞA KARŞI ŞİDDETE ÇÖZÜMLER

- İstismara uğrayan çocuğun korunması ve ailesi ile birlikte desteklenmesi için müdahale programları oluşturulacaktır
- Çocukların fuhuş amacıyla sömürülmesi, çocuk ticareti, cinsel amaçlı çocuk turizmi sonuçlarına ilişkin istatistikler
gerçek verilere dayalı oluşturulacak, risk faktörleri belirlenerek bölgesel bazlı özel tedbirler alınacaktır
- Çocuk İzlem Merkezleri ile Çocuk Koruma Birimlerinin sayıları arttırılacak ve aralarındaki iş birliği geliştirilecektir
- Adli görüşmecilerin ve çocukların tedavisinde çalışan personelin ikincil travma denilen stresle başa çıkabilmeleri ve psikolojik dayanıklılıklarının arttırılabilmesi için eğitim, destek ve etkili müdahale yöntemleri uygulanacaktır

4. ÇOCUK DOSTU ADALET

Dost ya da arkadaş diye nitelenen kimsenin

- Size iyi davranan,
- Size güvenen ve sizin de güvendiğiniz,
- Söylediklerinize kulak veren ve sizin de sözüne kulak verdiğiniz,
- Sizi anlayan ve sizin de anladığınız
- Gerçek bir dost olarak siz bir hataya düştüğünüzde size bunu söyleme cesareti olan ve bir çözüm bulabilmeniz için sizin yanınızda yer alan kişidir .

Çocuk dostu adaletin de bu idealler doğrultusunda gayret göstermesi gerekir.

4.ÇOCUK DOSTU ADALET

- Çocuk dostu adalet, **haddinden fazla dost ya da korumacı olmak değildir**. Çocuğun yanında olmak, onu rahatlatmak, çözüm getirmek, yeni üzüntü ve güçlükler yüklememektir.
- Çocuk adalet sisteminin en önemli özelliği, çocuğu **çevresi ile birlikte** dikkate almasıdır.
- Tekrar tekrar yapılan görüşmeler, ürkütücü ortamlar, ayrımcı tutumlar... Bu tür uygulamaların ardarda gelmesiyle, zaten büyük endişe ve korunma ihtiyacı içinde olan çocukların üzüntüsü ve yaşadığı sarsıntı katlanarak artar. Çocuk dostu bir adalet sistemi ise rahatlama sağlar ve çözüm getirir; yeni üzüntü ve güçlükler yüklemeyebilir.

4. ÇOCUK DOSTU ADALET

- **Bağımsız ve etkili şikâyet mekanizmalarına** erişim mekanizmaları güçlendirilecektir.
- **Bilgilendirme:** Sahip oldukları haklardan haberdar olmayan çocukların adalete erişimleri zorlaşır
- **Gizlilik İlkesi:** Çocuğun özel hayatına ilişkin bilgilerin sadece medya ile paylaşılmaması değildir. Aynı zamanda süreçle ilgisi olmayan kimselerle de bu bilgilerin paylaşılmamasıdır. Mahremiyetin ihlali ve çocuğun damgalanması onun toplumla bütünleşmesini engeller. Bu yönde tüm yasal ve idari tedbirler alınacaktır

4. ÇOCUK DOSTU ADALET

- Ceza infaz kurumunda tutmanın son çare olarak görülmesi nedeniyle alternatif ceza-ıslah yöntemleri geliştirmek amacıyla **sosyal hizmet uygulaması ve alt yapı** oluşturulacaktır
- Tutuldukları kurumlarda mutlaka **tahliye sürecine hazırlık** çalışmaları güçlendirilecek ve çocukların ailelerine de tahliye sonrasında çocuklarıyla ilişkileri konusunda danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilecektir
- **Tahliye sonrasında** çocukların tekrar suça yönelmesinin önlenmesi için eğitim, meslek edindirme, rehberlik hizmetleri güçlendirilecektir.

5. ÇOCUK İŞÇİLİĞİ İLE MÜCADELE

- Çocuk işçiliği, bölgesel gelişmişlik farkları başta olmak üzere ülkelerin içinde bulunduğu yapısal sorunlardan kaynaklanmaktadır.
- Çocukların çalışma yaşamının içinde var olmalarının temel nedeni yoksulluktur.
- Aileler gelir düzeyi düşük olduğu için çocuğun kazandığı paraya ihtiyaç duyar.

5. ÇOCUK İŞÇİLİĞİ İLE MÜCADELE

- Ülkenin genel ekonomik durumunun iyileştirilmesinin yanı sıra, bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması yönünde planlı ve akılcı politikalar uygulanacaktır
- Gelir düzeyi düşük ailelerin milli gelirden daha fazla pay almaları yönünde etkin sosyal yardım politikaları uygulanacaktır
- Mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarının okula erişimi ve ihtiyaç duydukları sosyal ve yaşamsal ortamların oluşturulması yönünde çalışmalar yapılacaktır
- Etkin denetimler yoluyla kaçak çocuk işçiliği ile mücadele edilecektir

6. MEDYADA ÇOCUK HAKLARI

- Çocukların medyada temsili, içinde bulunulan kültürün çocuklara ilişkin algılayışı yansıttığı gibi çocuklara yönelik tutum ve davranışlarında da yönlendirici olabilmektedir.
- Medyanın çocuğu temsil ediş tarzı veya görmezden gelişi çocuklar adına alınan kararları ve toplumun geri kalanının onları görme biçimini de şekillendirebilmektedir. Bu nedenle medyada çocukların nasıl temsil edildikleri önemlidir.
- Medyada çocukların nasıl temsil edildiklerine baktığımızda yetişkinlerle eşit oranda yer almadıklarını; haber öykülerine konu olduklarında ise şiddet veya kazaya maruz kalmış pasif ve sessiz **kurbanlar** veya bizzat şiddet ve potansiyel tehlikenin kaynağı veya öznesi olarak işaret edildikleri görülmektedir.
- Bazı programlarda çocuklar birer reyting malzemesi olarak kullanılmaktadırlar.

6. MEDYADA ÇOCUK HAKLARI

- Mağdur çocuklar başta olmak üzere, çocukların kişilik haklarını ihlal ederek, tüm topluma teşhir eden ve ikincil mağduriyetlerine sebebiyet veren yayınların önlenmesi amacıyla, basınla da işbirliği içerisinde çalışmalar yapılacaktır.

GELECEK
PARTISI

TEŞEKKÜR EDERİZ